

Куцепал Світлана Вікторівна, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри гуманітарних та соціально-економічних навчальних дисциплін Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, м. Полтава, Україна
e-mail: svetlanakutsepал@gmail.com
ORCID ID: 0000-0003-3804-6031

МІФ ЯК ЗАСІБ РЕГУЛЯЦІЇ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ

Розкрито зміст поняття «соціально-політичний міф», визначено його функції та вплив на формування індивідуальної та масової свідомості. Доведено, що в умовах інформаційної війни міф може перетворюватися на небезпечну зброю, яка вражає не на фізіологічному, а на ментальному рівні, породжуючи почуття ненависті, ворожості, відчаю. Наголошено на значенні засобів мас-медіа та Інтернет-ресурсів у процесі створення та розповсюдження соціально-політичних міфів.

Ключові слова: міф, соціально-політичний міф, міфологізація, інформація, інформаційна війна.

Постановка проблеми. Як відомо, першим історичним типом світогляду була міфологія, для прадавньої людини, позбавленої раціонального мислення, існувала лише одна можливість пояснити сутність світу та визначити своє місце в ньому – фантастичні образи та ідеї, що не мали нічого спільного з дійсністю, проте знімали градус первинної евристичної ентропії. Здавалося б, що міфологія відійшла у минуле разом із самим минулим, повинні домінувати чіткі раціональні стратегії, проте цього не сталося. У часи «плинної сучасності» (З. Бауман), коли держави та суспільства переживають суттєві соціально-політичні трансформації, істотно збільшується роль та значення міфологізаційної складової суспільної свідомості, міф (при віртуозному маніпуляційному використанні) перетворюється на каталізатор національного зростання та єднання, результат ідеологічної практики [1, с. 428–429]. Недаремно ж «пророк від філософії» Ф. Ніцше тлумачив міф як духовну та найважливішу складову будь-якої культури. Людство сьогодні переживає непростий етап свого існування, «головна відмінність його від усіх попередніх етапів – неоднозначність основного вектора подальшого розвитку, що може

привести як до матеріального та духовного розквіту, так і до глобальної кризи, що загрожує загибеллю людської цивілізації» [2, с. 29]. Буремні політичні, економічні та державні трансформації, соціальні та військові конфлікти, неспроможність адекватного раціонального пояснення суспільно-політичного клімату в державі та визначення подальших перспектив розвитку, відсутність розвиненої національної ідеології актуалізують тенденцію міфологізації масової свідомості громадян задля пришвидшення процесу ідентифікації індивіда у суспільстві. Нагальним стає завдання сакралізації певного соціуму, держави, а відповідно, й образу керівника держави (на кшталт того, як у первісній міфології сакралізували образ вождя племені) та утвердити певну модель світу, котра відповідає уявленням, що навіюються та нав'язуються членам даної спільноти усіма можливими шляхами та засобами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика соціально-політичної міфологізації, її використання у маніпуляційних технологіях, ролі та значенні в функціонуванні соціуму активно обговорюється у політологічному, соціологічному та філософському дискурсі. Феномен політичного міфу в різні часи опинявся в центрі уваги багатьох дослідників, наприклад, Р. Барта, П. Бурдьє, О. Висоцького, А. Еванса, М. Еліаде, Е. Кассірера, П. Конрада, Л. Міллер, Д. Міллера, О. Панаріна, Г. Почепцова, Д. Рейнболд, Д. Фаллона, К. Флада, Р. Хоуз, А. Чоудхурі та ін. [3–23].

Формулювання цілей. Мета статті – виявити сутність соціально-політичного міфу та його модифікацій (стереотипів, «фейків») та розкрити їх значення у маніпулюванні суспільною свідомістю громадян України в умовах інформаційної війни.

Вклад основного матеріалу. Кризові процеси у сучасному українському суспільстві, пов'язані з військовими діями на Сході країни, анексією Криму, економічною та соціальною нестабільністю, екзистенційною невизначеністю, втратою соціальних орієнтирів та пріоритетів, соціальним розчаруванням значної частини населення, детермінують процес суспільно-політичної міфологізації. У лакуні міфу зручно та безпечно почуваються розгублені та спантеличені маси населення, адже, як зауважував О. Ф. Лосев, «міф є найвища за своєю конкретністю, максимально інтенсивна і в найбільшій мірі напружена реальність... Це – абсолютно необхідна категорія думки і життя, подалі від будь-якої випадковості та свавілля» [24, с. 33].

Серед величезної кількості штучно створених міфів (техногенні, есхатологічні, соціальні тощо) особливо затребуваним сьогодні є політичний міф, здатний керувати (маніпулювати) діями та настроями маси, бо він «проживається» аудиторією, яка захоплена священною та надихаючою міццю відтворених у пам'яті та реактуалізованих подій [25, с. 28]. Він актуальний тим, що охоплює та пояснює суттєву кількість нагальних соціально-політичних

проблем, починаючи від уявлень про ідеальне суспільство та ідеальну державу і закінчуючи побудовою глобальної моделі світу, при цьому відповідно до існуючих суспільних пріоритетів міфологізуються (або деміфологізуються) історичні події, сакралізується влада [26, с. 111]. Особливістю міфу є відсутність субстанціональних меж [27, с. 72], тому, залежно від ситуації та соціально-політичного замовлення, міфом може стати будь-що (від «руського мира», «діди войовали» до «хлопчика, якого розп'яли»), більшість подібних міфів взагалі є «фейками», цілеспрямованими витворами ідеологічної пропаганди [28, с. 120–121].

Як зауважує Т. Цимбал, міфи бувають природними та штучними, останні «створені для політичної пропаганди, легітимізації влади, маніпуляції та полегшення експлуатації народу тощо... настільки вправно використовуються для впливу на свідомість пересічної людини, що згодом їй практично неможливо пояснити реальний смисл подій» [29, с. 228].

Виникненню та поширенню соціально-політичних міфів сприяють: 1) неспроможність виборця швидко та правильно орієнтуватися у вирі інформаційних повідомлень та впливів, що захоплює його у період проведення передвиборчих кампаній; 2) стрімкий розвиток маніпуляційних технологій та прийомів; 3) заангажованість ЗМІ, які подають факти відповідно до інтересів тієї політичної сили, яку представляють; 4) політичні міфи створюються для того, щоб зламати перешкоди свідомості, завоювати увагу виборців, представити політика в ролі міфологічного героя [30].

У зазначених умовах нагальною необхідністю стає визначення соціальних функцій міфологізації, які мають як позитивний характер – консолідують націю, пробуджують національну та громадянську свідомість, плекають національну ідентичність, забезпечують історичний та ідейний зв'язок поколінь; так і негативний, що проявляється у гіпертрофованому сприйнятті ролі окремого політичного лідера або певної політичної сили, роздмухуванні міжнародної ворожнечі, створення «образу ворога» та активного політичного маніпулювання.

Міф сьогодні перетворюється на інструмент соціального моделювання та маніпулювання, основна функція якого – формування нової штучної реальності навколо образу вождя чи гіпертрофованої героїзації подій (відповідно, нівелювання негативних або недостойних моментів) минулого та масової свідомості відповідно до вимог пануючої ідеології або ідеологеми. Таким шляхом забезпечується «зв'язок поколінь», визнання подвигу героїв-дідів детермінує героїчну поведінку нащадків сьогодні (діди перемогли фашизм, «онуки» мають розібратися з сучасними фашистами-бандерівцями, що й здійснюють вже чотири роки на Сході України) [31, с. 369]. Значна роль політичної міфології у згуртуванні населення держави навколо певної політич-

ної сили, яка не завжди використовує політичну енергію громадськості в інтересах держави та суспільства.

Процес міфологізації в сучасних умовах неможливий без використання засобів мас-медіа та Інтернет-ресурсів, які здійснюють вплив як на індивідуальну свідомість громадянина, так і на суспільну свідомість. «Мас-медіа продукують мультиплікацію реальностей, значно посилюючи властивий медіа ефект інтерпретаційного примусу, що виявляє широкі можливості у продукуванні потрібних смислів шляхом фрагментації та семантичного викривлення інформації, прихованої чи відвертої неправди, ігор з контекстами та фактами, жорсткої категоризації, відчутних ідеологічних акцентів, упередженні, використання фантомних образів тощо» [32, с. 181].

Найбільш вразливим сегментом соціуму є представники старшого покоління, оскільки вони найменш мобільні, зневірені та розчаровані. Відсутність економічної стабільності в країні можна розцінювати як додатковий фактор сприйняття міфологізованого маніпуляційного продукту, що поставляється через телевізійний екран. Міфи наявні в кожному телевізійному продукті – випусках новин, політичних та соціальних ток-шок, серіалах та фільмах, навіть у розважальних та спортивних програмах. Як наслідок – суспільна та індивідуальна свідомість перетворюється на конгломерат шкідливих міфів та ідеологем, що робить населення більш вразливим до впливу інформаційної війни [33, с. 196].

Висновки. Не існує суспільств, здатних протистояти дії міфів, тому ігнорувати це явище неможливо і небезпечно. Прикладом вмілого використання міфів для створення бажаної картини світу та програмування поведінки населення країни був СРСР, де мільйони людей беззаперечно вірили в те, що кожний прожитий день наближає світле комуністичне майбутнє. З розпадом Радянського Союзу цей міф був зруйнований, але відголоски його, як уламки чарівного дзеркала тролів з дитячої казки, продовжують потрапляти в серця та очі пересічних громадян, породжуючи ностальгічні та деструктивні наслідки. Залишки радянської міфології активно використовуються засобами масової інформації Росії, упаковуються у нову привабливу обгортку, стратегічно продумуються/прораховуються та спрямовуються на український соціум, перетворюючись на потужний і дієвий спосіб дезорієнтації суспільства. Протистояти лавині пострадянської міфології важко.

В умовах соціально-політичної нестабільності та військової загрози Україна потерпає і від інформаційної війни, яка впливає на стратегію зовнішньої і внутрішньої політики держави. В цих умовах потрібно враховувати значимість соціально-політичної міфологізації, використовувати всі можливості для того, щоб спрямувати її вплив на забезпечення національних інтересів, суверенітету і територіальної цілісності країни, створювати позитивну на-

ціональну міфологію, використовуючи як факти історичного минулого, так і сьогодення. Спротив міфу в сучасних умовах також повинні чинити суспільні науки, здатні (і зобов'язані) надавати адекватну оцінку соціально-політичним трансформаціям, «приймати виклик» маніпуляційних та дезінформаційних сил, якщо такого протистояння немає, або воно недостатнє, тоді міф формує погляди та преференції соціуму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Політологічний енциклопедичний словник / уклад.: [Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна, І. О. Поліщук та ін.]; за ред. М. П. Требіна. Харків: Право, 2015. 816 с.
2. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Глобалізація культури: протиріччя та тенденції розвитку. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: політологія. Харків: Право, 2017. № 2 (33). С. 29–41.
3. Chowdhury A. The myth of international order: why weak states persist and alternatives to the state fade away. New York: Oxford University Press, 2018. xiv, 254 p.
4. Conrad P. Mythomania: tales of our times, from Apple to ISIS. New York, NY: Thames & Hudson, 2016. 248 p.
5. De l'acte fondateur au mythe de fondation: une approche pluridisciplinaire / sous la direction de Daniel Faivre. Paris: L'Harmattan, 2016. 223 p.
6. Evans A. The myth gap: what happens when evidence and arguments aren't enough? / foreword by Tim Smit. London: Eden Project Books, 2017. xxi, 152 p.
7. Fallon D. J. Blake, myth, and enlightenment: the politics of apotheosis. London: Palgrave Macmillan, 2017. xii, 343 p.
8. Fimi D. Celtic myth in contemporary children's fantasy: idealization, identity, ideology. London: This Palgrave Macmillan imprint is published by Springer Nature, 2017. xiii, 305 p.
9. Houze R. New mythologies in design and culture: reading signs and symbols in the visual landscape. London; New York: Bloomsbury Academic, 2016. xii, 260 p.
10. Lewis L. The myth of post-racialism in television news. New York; London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2016. xv, 186 p.
11. Miller D. D. The myth of normative secularism: religion and politics in the democratic homeworld. Pittsburgh: Duquesne University Press, 2016. viii, 346 p.
12. Miller L. L. The myth of mob rule: violent crime and democratic politics. New York, NY: Oxford University Press, 2016. ix, 259 p.
13. Myth and narrative in international politics: interpretive approaches to the study of IR / Berit Bliesemann de Guevara, editor. London: Palgrave Macmillan, 2016. xxiii, 313 p.
14. Myth and reality of the legitimacy crisis: explaining trends and cross-national differences in established democracies / edited by Carolien van Ham, Jacques Thomassen, Kees Aarts, and Rudy Andeweg. Oxford; New York: Oxford University Press, 2017. xvii, 261 p.

15. Quest for a suitable past: myth and memory in Central and Eastern Europe / edited by Claudia-Florentina Dobre and Cristian Emilian Ghita. Budapest; New York: CEU Press, Central European University Press, 2017. viii, 154 p.
16. Reinbold J. Seeing the myth in human rights. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2017. xi, 194 p.
17. Robinson C. J. The terms of order: political science and the myth of leadership / foreword by Erica R. Edwards. Chapel Hill: The University of North Carolina Press, 2016. xxx, 276 p.
18. Samuels R. Educating inequality: beyond the political myths of higher education and the job market. New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2018. xiii, 182 p.
19. Sand S. Twilight of history / translated by David Fernbach. London; Brooklyn, NY: Verso, 2017. xxvii, 276 p.
20. Szczesiul A. The Southern hospitality myth: ethics, politics, race, and American memory. Athens: The University of Georgia Press, 2017. xi, 293 p.
21. Taylor I. Global governance and transnationalizing capitalist hegemony: the myth of the «emerging powers». London; New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2017. x, 232 p.
22. Zakariya N. A final story: science, myth, and beginnings. Chicago; London: The University of Chicago Press, 2017. viii, 554 p.
23. Zoja L. Paranoia: the madness that makes history / translated by Jonathan Hunt. London; New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2017. ix, 347 p.
24. Лосев А. Ф. Диалектика мифа. Москва: Академический Проект, 2008. 303 с.
25. Элиаде М. Аспекты мифа / пер. с фр. В. Большаков. Москва: Инвест-ППП, 1995. 240 с.
26. Куцепал С. В. Політичний міф: версія Ролана Барта. *Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць* / гол. ред. В. М. Вашкевич. Київ: ПП «Видавництво «Гілея», 2016. Вип. 112 (№9). С. 109–111.
27. Барт Р. Избранные работы: Семиотика: Поэтика / пер. с фр. Г. Косикова. Москва: Прогресс, 1989. 616 с.
28. Требін М. П. «Гібридна» війна як нова українська реальність. *Український соціум*. 2014. №3(50). С. 113–127.
29. Цимбал Т. В. Феномен еміграції: досвід філософської рефлексії. Київ; Кривий Ріг: Видавничий дім, 2012. 396 с.
30. Цуладзе А. Политическая мифология. Москва: Эксмо, 2003. 384 с.
31. Требін М. П. Феномен «гібридної» війни. *Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць* / гол. ред. В. М. Вашкевич. Київ: ПП «Видавництво «Гілея», 2014. Вип. 87 (№8). С. 366–371.
32. Кожем'якіна О. М. Комунікативні детермінанти медіадовіри в сучасному інформаційному суспільстві. *Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць* / гол. ред. В. М. Вашкевич. Київ: «Видавництво «Гілея», 2018. Вип. 129 (2). С. 179–184.

33. Требін М. П. Феномен інформаційної війни у світі, що глобалізується. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія / редкол.: А. П. Гетьман та ін. Харків: Право, 2013. Вип. 2 (16). С. 188–198.

REFERENCES

1. Trebin, M. P. ed. (2015). *Politolohichniy entsyklopedychnyi slovnyk / uklad.: [L. M. Herasina, V. L. Pohribna, I. O. Polishchuk ta in.]*. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
2. Danylian, O. H., Dzoban, O. P. (2017). *Hlobalizatsiia kultury: protyrichchia ta tendentsii rozvytku. Visnyk Natsionalnoho universytetu «Iurydychna akademiia Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho»*. Serii: politolohiia – *Bulletin of the National University «Yaroslav the Wise Law Academy of Ukraine»*. Series: Political Science, 2 (33), 29-41 [in Ukrainian].
3. Chowdhury, A. (2018). *The myth of international order: why weak states persist and alternatives to the state fade away*. New York : Oxford University Press.
4. Conrad, P. (2016). *Mythomania: tales of our times, from Apple to ISIS*. New York, NY: Thames & Hudson.
5. Faivre, D. l'ed. (2016). *De l'acte fondateur au mythe de fondation : une approche pluridisciplinaire*. Paris: L'Harmattan.
6. Evans, A. (2017). *The myth gap: what happens when evidence and arguments aren't enough? / foreword by Tim Smit*. London: Eden Project Books.
7. Fallon, D. J. (2017). *Blake, myth, and enlightenment: the politics of apotheosis*. London: Palgrave Macmillan.
8. Fimi, D. (2017). *Celtic myth in contemporary children's fantasy: idealization, identity, ideology*. London: This Palgrave Macmillan imprint is published by Springer Nature.
9. Houze, R. (2016). *New mythologies in design and culture: reading signs and symbols in the visual landscape*. London; New York: Bloomsbury Academic.
10. Lewis, L. (2016). *The myth of post-racialism in television news*. New York; London: Routledge, Taylor & Francis Group.
11. Miller, D. D. (2016). *The myth of normative secularism: religion and politics in the democratic homeworld*. Pittsburgh: Duquesne University Press.
12. Miller, L. L. (2016). *The myth of mob rule: violent crime and democratic politics*. New York, NY: Oxford University Press.
13. Guevara, B. B. de (2016). *Myth and narrative in international politics: interpretive approaches to the study of IR*. London: Palgrave Macmillan.
14. Ham, C. van, Thomassen, J., Aarts, K., Andeweg, R. eds (2017). *Myth and reality of the legitimacy crisis: explaining trends and cross-national differences in established democracies*. Oxford; New York: Oxford University Press.

15. Dobre, C.-F., Ghita, C. E. eds (2017). *Quest for a suitable past: myth and memory in Central and Eastern Europe*. Budapest; New York: CEU Press, Central European University Press.
16. Reinbold, J. (2017). *Seeing the myth in human rights*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
17. Robinson, C. J. (2016). *The terms of order: political science and the myth of leadership / foreword by Erica R. Edwards*. Chapel Hill: The University of North Carolina Press.
18. Samuels, R. (2018). *Educating inequality: beyond the political myths of higher education and the job market*. New York: Routledge, Taylor & Francis Group.
19. Sand, S. (2017). *Twilight of history / translated by David Fernbach*. London; Brooklyn, NY: Verso.
20. Szczesiul, A. (2017). *The Southern hospitality myth: ethics, politics, race, and American memory*. Athens: The University of Georgia Press.
21. Taylor, I. (2017). *Global governance and transnationalizing capitalist hegemony: the myth of the «emerging powers»*. London; New York: Routledge, Taylor & Francis Group.
22. Zakariya, N. (2017). *A final story: science, myth, and beginnings*. Chicago; London: The University of Chicago Press.
23. Zoja, L. (2017). *Paranoia: the madness that makes history / translated by Jonathan Hunt*. London; New York: Routledge, Taylor & Francis Group.
24. Losev, A. F. (2008). *Dialektika mifa*. Moskva: Akademicheskii Proekt [in Russian].
25. Eliade, M. (1995). *Aspektyi mifa / per. s fr. V. Bolshakov*. Moskva: Invest-PPP [in Russian].
26. Kutsepal, S. V. (2016). *Politychnyi mif: versiiia Rolana Barta. Hileia: naukovyi visnyk. Zbirnyk naukovykh prats – Gilea: Scientific Bulletin. Collection of scientific works, issue 112 (9), 109–111* [in Ukrainian].
27. Bart, R. (1989). *Izbrannyye raboty: Semiotika: Poetika / per. s fr. G. Kosikova*. Moskva: Progress [in Russian].
28. Trebin, M. P. (2014). «Hibrydna» viina yak nova ukrainska realnist. *Ukrainskyi sotsium – Ukrainian Society, 3(50), 113–127* [in Ukrainian].
29. Tsymbal, T. V. (2012). *Fenomen emihratsii: dosvid filosofskoi refleksii*. Kyiv, Kryvyi Rih: Vydavnychy dim [in Ukrainian].
30. Tsuladze, A. (2003). *Politicheskaya mifologiya*. Moskva: «Eksmo» [in Russian].
31. Trebin, M. P. (2014). *Fenomen «hibrydnoi» viiny. Hileia: naukovyi visnyk. Zbirnyk naukovykh prats – Gilea: Scientific Bulletin. Collection of scientific works, issue 87 (8), 366–371* [in Ukrainian].
32. Kozhemiakina, O. M. (2018). *Komunikatyvni determinanty mediadoviry v suchasnomu informatsiinomu suspilstvi. Hileia: naukovyi visnyk. Zbirnyk naukovykh prats – Gilea: Scientific Bulletin. Collection of scientific works, issue 129 (2), 179–184* [in Ukrainian].
33. Trebin, M. P. (2013). *Fenomen informatsiinoi viiny u sviti, shcho hlobalizuietsia. Visnyk Natsionalnoho universytetu «Iurydychna akademiia Ukrainy imeni Yaroslava*

Mudroho». Serii: Filosofiia, filosofiia prava, politolohiia, sotsiolohiia – Bulletin of the National University «Yaroslav the Wise Law Academy of Ukraine». Series: Philosophy, Philosophy of Law, Political Science, Sociology, issue 2 (16), 188–198 [in Ukrainian].

Куцепал Светлана Викторовна, доктор философских наук, профессор, заведующая кафедрой гуманитарных и социально-экономических учебных дисциплин Полтавского юридического института Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого, г. Полтава, Украина

МИФ КАК СРЕДСТВО РЕГУЛЯЦИИ СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ В УСЛОВИЯХ ИНФОРМАЦИОННОЙ ВОЙНЫ

Раскрыто содержание понятия «социально-политический миф», определены его функции и влияние на формирование индивидуального и массового сознания. Доказано, что в условиях информационной войны миф может превратиться в опасное оружие, поражающее не на физиологическом, а на ментальном уровне, порождая чувство ненависти, вражды и отчаяния. Акцентировано внимание на значении средств мас-медиа и Интернет-ресурсов в процессе создания и распространения социально-политических мифов.

Ключевые слова: миф, социально-политический миф, мифологизация, информация, информационная война.

Kutsepal Svitlana Vyktorivna, Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Head of the Chair of Humanities, Social and Economic Subjects Poltava Law Institute Yaroslav the Wise National Law University, Poltava, Ukraine

MYTH AS MEANS OF REGULATING SOCIAL AND POLITICAL RELATIONS IN CONTEXT OF INFORMATION WARFARE

Problem setting. *At the time when states and societies are undergoing significant social and political transformations, there is a substantial increase in the role and significance of a mythological component of the public awareness. Violent political, economic and state transformations, social and military conflicts, inability of adequate rational explanation of the social and political climate in the state and definition of future prospects for development, lack of developed national ideology are actualizing the tendency to mythologization of citizens' public consciousness.*

Recent research and publications analysis. *The problem of social and political mythologization, its use in manipulative technologies, role and meaning in functioning of the society is actively discussed in the political, sociological and philosophical discourse.*

Paper objective. *The article is aimed at revealing the essence of the social and political myth and its modifications (stereotypes, «fake») and revealing their significance in manipulating Ukrainian citizens' public consciousness in the context of information warfare.*

Paper main body. *Crisis processes in the modern Ukrainian society, connected with hostilities in the East of the country, annexation of the Crimea, economic and social instability, existential uncertainty, loss of social guidelines and priorities, social disappointments of a significant part of people are determining the process of social and political mythologization.*

Under these conditions, there is an urgent necessity to define social functions of mythology which has a positive character consolidating the nation, awakening national and civic consciousness, nurturing the national identity and ensuring the historical and ideological connection of generations as well as negative one which manifests itself in hypertrophied perception of the role of a separate political leader or certain political force, fueling interethnic hostility and active political manipulation.

Political mythology plays a significant role in uniting the country's population around a certain political force which does not always use the political energy of the public in the interests of the state and society. Under modern conditions, the mythologization process is impossible without use of mass media and Internet resources that have an impact on both citizen's individual consciousness and public awareness.

Conclusions of the research. *Under conditions of social and political instability and military threat, Ukraine also suffers from information warfare that affects the strategy of the country's foreign and domestic policy. In the circumstances, it is necessary to take into account the significance of social and political mythologization, use all the possibilities in order to direct its influence to maintain national interests, sovereignty and territorial integrity of the country.*

Keywords: *myth, social and political myth, mythologization, information, information warfare.*

